

Integraal Veiligheidsplan 2018-2022

Voorwoord

Als het goed gaat, hoor je er niets over, maar iedereen heeft er een beleving bij: veiligheid. We willen ons in de gemeente De Bilt veilig weten. Thuis, op straat en in het verkeer. Dat is net zo'n taak voor politie en openbaar ministerie als voor alle inwoners en maatschappelijke instellingen. Elkaar kennen, naar elkaar om zien, verantwoordelijkheid voelen voor de straat of buurt waarin je leeft, zodat het ongewone opvalt en we elkaar kunnen aanspreken op ongewenst gedrag.

Het versterken van het netwerk van onze lokale en regionale veiligheidspartners, maatschappelijke instellingen en inwoners is een basisvoorwaarde om de uitdagingen die er liggen het hoofd te kunnen bieden. Door onze expertise en burgerkracht te bundelen en prioriteiten te durven stellen, boeken we resultaten. In de periode 2012-2016 zien we een sterke afname van het totale aantal misdrijven, vooral van autokraak en pogingen tot woninginbraak.

Maar we zien ons ook gesteld tegenover vormen van criminaliteit van een geheel andere orde; criminaliteit die voor inwoners schimmiger is zoals cybercrime en georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Voor veel van ons ligt dit gelukkig ver van ons bed, maar ook op lokaal niveau raakt het ons. Het zijn vormen van criminaliteit met een nationale en internationale dimensie, maar ook als gemeente worden we hiermee geconfronteerd en moeten we alert zijn, kennis ontwikkelen en nauw samenwerken.

Zorgen voor veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid van onze gehele, lokale samenleving. In elk van onze zes dorpen, in alle buurten, van elk van ons. Hoe onze inwoners veiligheid beleven en de behoeftes die zij hebben, bepalen mede ons beleid. Bij de totstandkoming van dit integraal veiligheidsplan hebben we dan ook dankbaar gebruik gemaakt van de inbreng van ruim 400 inwoners om onze prioriteiten en ambities aan te scherpen. Zij maakten gebruik van onze brede uitnodiging om aan een enquête deel te nemen.

We maken zo'n plan op hoofdlijnen telkens voor vier jaar. Het plan vormt als het ware onze route van waaruit we jaarlijks onze focus kunnen bijstellen. Een integraal plan, omdat ook onze veiligheidspartners als MENS De Bilt, Centrum voor Jeugd en Gezin, woningcorporatie SSW en uiteraard de politie, het openbaar ministerie, de Veiligheidsregio Utrecht en Bureau Regionale Veiligheidsstrategie actief hebben meegedacht. Daarmee bestrijkt het integraal veiligheidsplan diverse beleidsterreinen. Mede daarom ook is het belangrijk dat de gemeenteraad het Integraal Veiligheidsplan 2018 – 2022 bespreekt en vaststelt. Ons veiligheidsbeleid kan daardoor steunen op een breed draagvlak in onze samenleving.

Namens het college van burgemeester en wethouders dank ik iedereen die heeft meegebouwd aan dit plan en op die manier helpt om van onze prachtige gemeente De Bilt een plek te maken waar het goed wonen, werken en recreëren is.

Sjoerd Potters,
burgemeester

Inhoudsopgave

Samenvatting		1
1	Inleiding	2
1.1	Totstandkoming	2
1.1.1	Opstartfase	2
1.1.2	Veiligheidsanalyse	2
1.1.3	Het bepalen van prioriteiten	3
1.1.4	Jaaruitvoeringsplan	3
1.2	Doel	3
1.3	Aangrenzend beleid	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Trends en ontwikkelingen	5
2.1	Veiligheidsdomein doet groter beroep op gemeenten	5
2.2	Lokale inbedding politie onder druk	5
2.3	Positie van gemeenten in het zorg- en veiligheidsdomein.	5
2.4	Gemeentelijke intelligencefunctie	6
2.5	Uitdagingen voor gemeenten	6
3	Uitgangspunten	7
3.1	Nationaal	7
3.2	Regionaal	7
3.3	Lokaal	8
3.4	Partners	8
4	Veiligheidsanalyse	9
4.1	Objectief	9
4.1.1	High Impact Crimes	9
4.1.2	Jeugdoverlast en -criminaliteit	10
4.1.3	Veel voorkomende criminaliteit	10
4.2	Subjectief	11
4.2.1	Uitkomsten veiligheidsenquête	11
5	Prioriteiten	13
6	Woninginbraken en geweld: high impact crimes	14
7	Jeugdoverlast en -criminaliteit	15
8	Georganiseerde ondermijnende criminaliteit	16
9	Overige veiligheidsthema's	17
9.1	Veilige buurten	17
9.2	Zorg en veiligheid	18
9.3	Openbare orde en veiligheid	19
9.4	Fysieke veiligheid en crisisbeheersing	20

10	Uitvoering veiligheidsbeleid	21
10.1	Gemeentelijke organisatie	21
10.2	Communicatie	22
10.3	Financiën	22

Samenvatting

Ambitie periode 2018-2022

- Het voorkomen en bestrijden van incidenten en verstoringen van de openbare orde.
- Afname van overlast en criminaliteit

Hoe gaan we te werk?

- We werken gebieds- en persoonsgericht
- De aanpak van onveiligheid is integraal
- Transparante communicatie en een heldere informatie-uitwisseling
- Onze veiligheidsinzet is flexibel en lenig
- Preventie staat voorop
- Bewoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen hebben een eigen verantwoordelijkheid, maar moeten bij complexe veiligheidsissues kunnen rekenen op de overheid
- We gaan het gesprek aan met inwoners over veiligheidsproblemen

Prioriteiten

1. High Impact Crimes: Woninginbraken en geweld
2. Jeugdoverlast- en criminaliteit
3. Georganiseerde ondermijnende criminaliteit

Overige veiligheidsthema's

- Veilige buurten
- Zorg en veiligheid
- Openbare orde en veiligheid
- Fysieke veiligheid en crisisbeheersing

Meetbare doelen

- Aantal woninginbraken -10%
- Aantal geweldsdelicten -10%
- Aantal meldingen jongerenoverlast -10%
- In de periode 2018-2022 inzicht krijgen op de georganiseerde ondermijnende criminaliteit en indien nodig onder handen nemen.

1 Inleiding

Veiligheid is één van de belangrijkste basisvoorwaarden om te kunnen leven. Samen met andere veiligheidspartners zoals de politie, het Openbaar Ministerie en (jeugd)zorginstellingen is de gemeente verantwoordelijk voor een goed integraal veiligheidsbeleid. Zij heeft daar ook de regie op. Ook inwoners en ondernemers zijn belangrijke partners op het gebied van veiligheid. Dit vergt veel coördinatie zowel binnen de eigen gemeentelijke organisatie als daarbuiten met andere organisaties en instellingen. Daarom is het van belang om een Integraal Veiligheidsplan op te stellen waarin prioriteiten worden vastgelegd. Om het veiligheidsbeleid actueel te houden wordt dit plan één keer in de vier jaar opgesteld. Wij hebben er in overeenstemming met de partners dit jaar eenmalig voor gekozen om het plan voor vijf jaar op te stellen. Zo sluiten we optimaal aan op de regio Midden-Nederland en de regionale veiligheidsstrategie.

1.1 Totstandkoming

Het Integraal Veiligheidsplan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de veiligheidspartners. We hebben gebruik gemaakt van objectieve gegevens van bijvoorbeeld de politie, subjectieve gegevens zoals de resultaten van de veiligheidsenquête 2017 en de burgerpeiling 2015. Hieronder beschrijven we het gehele proces.

1.1.1 Opstartfase

Wij zijn gestart met het evalueren van de gestelde doelen in het Integraal Veiligheidsplan 2014-2017. Daarbij hebben we gekeken naar de veiligheidssituatie op regionaal en landelijk niveau. De informatie die we hieruit hebben gekregen hebben we opgenomen in de lokale veiligheidsanalyse.

1.1.2 Veiligheidsanalyse

In de veiligheidsanalyse halen we zoveel mogelijk informatie bij de veiligheidspartners op over veiligheid in onze gemeente. Het is de belangrijkste stap bij het opstellen van het Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast zijn de criminaliteitscijfers van de politie belangrijk. We analyseren de trends en geven samen met de politie duiding aan de criminaliteitsgegevens. Wat valt op en waarom? Nationaal, regionaal en lokaal wordt er volop aandacht besteed aan de verschuiving van criminaliteit. Cyber- en ondermijnende criminaliteit zijn twee belangrijke thema's. Daarnaast houden we ook met de volgende trends rekening in ons veiligheidsbeleid: maatschappelijke spanningen, digitalisering, de rol van de media, verandering van de zorg en organisatieontwikkelingen zoals de vorming van de nationale politie.

Naast objectieve informatie is ook belangrijk hoe burgers veiligheid beleven. Aangezien de burgers precies weten wat er in hun wijk of buurt voorkomt. We meten de veiligheidsgevoelens tweejaarlijks door middel van een burgerpeiling. De burgerpeiling is een vragenlijst om het welzijn en de betrokkenheid van burgers te meten.

Daarnaast hebben wij een losse veiligheidsenquête onder de inwoners gehouden voor dit Integraal Veiligheidsplan. De belangrijkste conclusies hiervan hebben wij verwerkt in dit

Integraal Veiligheidsplan. Partners en inwoners werken ten slotte samen aan een schone, hele en veilige gemeente.

1.1.3 Het bepalen van prioriteiten

Op basis van de veiligheidsanalyse hebben wij in samenwerking met de veiligheidspartners de prioriteiten van dit Integraal Veiligheidsplan bepaald. We hebben een objectieve- en subjectieve veiligheidsanalyse opgenomen verderop in dit plan.

1.1.4 Jaaruitvoeringsplan

Op basis van dit Integraal Veiligheidsplan volgt jaarlijks een uitvoeringsplan waarin we onze doelen en prioriteiten uitwerken in concrete acties. Per prioriteit geven we aan wie wanneer welke acties onderneemt. Dit uitvoeringsplan is leidend, maar biedt ook ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en omstandigheden. Zo kunnen niet geprioriteerde thema's opduiken waar wij dan ook actie op nemen. Elk jaar evalueren wij de acties en op basis hiervan passen we het uitvoeringsplan aan. Het uitvoeringsplan heeft tot doel dat partijen elkaar kunnen aanspreken op de afgesproken inspanning. Het uitvoeringsplan draagt bij aan een meer integrale en samenhangende aanpak om er voor te zorgen dat inwoners van de gemeente De Bilt zich veilig voelen en veilig zijn.

1.2 Doel

De gemeente heeft de regierol op het lokaal veiligheidsbeleid. Om dit goed te kunnen invullen maken we een Integraal Veiligheidsplan. Door middel van dit plan zorgen we voor een goede afstemming met lokale veiligheidspartners, stellen we beleidskaders en maken op basis hiervan een jaarlijks uitvoeringsplan. Hiermee dragen wij bij aan een leefbaar en veilig gemeente De Bilt.

1.3 Aangrenzend beleid

Ons veiligheidsbeleid hangt nauw samen met andere beleidsterreinen. Om die integraliteit te bereiken, werken wij permanent samen met onze veiligheidspartners. Aangrenzend beleid is:

- *Bureau Regionale Veiligheidsstrategie: Veiligheidsstrategie Midden-Nederland 2015-2018*
- *Veiligheidsagenda van het Rijk*
- *Gemeentelijk Verkeer- en VervoerPlan De Bilt 2010-2020*
- *Biltse Jeugd in Beeld 2016-2019*
- *Beleidsplan Veiligheidsregio Utrecht*
- *Handhavingsbeleid*
- *Visie Regionaal Informatie Expertise Centrum Midden-Nederland*
- *BIBOB Beleid*
- *Werk en inkomen*
- *Woningbeleid*
- *Onderwijs & economie*
- *Zorg en welzijn*

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft de trends en ontwikkelingen op veiligheidsgebied weer. In hoofdstuk 3 komen de uitgangspunten op nationaal, regionaal en lokaal niveau aan de orde. In hoofdstuk 4 geven wij een objectieve en een subjectieve veiligheidsanalyse en laten we zien waarom we onze prioriteiten hebben gekozen. Dan beschrijven we kort de prioriteiten in hoofdstuk 5. Vanaf hoofdstuk 6 tot en met 8 beschrijven we de gestelde prioriteiten voor de beleidsperiode 2018-2022. In hoofdstuk 9 geven we de overige veiligheidsthema's weer. Hoofdstuk 10 beschrijft de uitvoeringsorganisatie, inclusief communicatie en financiën.

2 Trends en ontwikkelingen

Onderstaande opvattingen en standpunten komen uit het VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten)-rapport: De Staat van de Gemeenten 2017.

2.1 Veiligheidsdomein doet groter beroep op gemeenten

Er is een blijvend grote vraag naar veiligheid in de samenleving. De geregistreerde criminaliteit daalt al jaren, maar het onveiligheidsgevoel van burgers daalt in veel mindere mate. Gemeenten hebben meer taken op het gebied van toezicht en handhaving, preventie en nazorg gekregen. Op veel thema's binnen het (lokale) veiligheidsdomein hebben ze de regie. Sommige thema's zijn de afgelopen jaren ook omvangrijker geworden voor gemeenten, zoals de aanpak van verwarde personen, de radicaliseringsaanpak of hun intelligencefunctie. Gemeenten gebruiken vaker bestuurlijke handhaving als instrument om openbare ordeverstoring te voorkomen en aantasting van het woon - en leefklimaat te bestrijden. Bestuurlijke aanpak en opsporing groeien naar elkaar toe. Ook werken gemeenten steeds meer in multidisciplinaire teams samen met politie en het Openbaar Ministerie ter bestrijding van criminaliteit. Dit leidt tot een groter beroep op gemeenten om een bijdrage te leveren aan bestrijding van criminaliteit en overlast.

2.2 Lokale inbedding politie onder druk

Sinds 1 januari 2013 is het politiebestedel gereorganiseerd. De politie kende voorheen 25 regiokorpsen, deze zijn allen opgegaan in één Nationale Politie, bestaande uit een landelijke eenheid, 10 regionale eenheden, 43 districten en 167 basisteams. Het is een uitdaging voor de Nationale Politie om de lokale inbedding van de politie in een genationaliseerd en gecentraliseerd bestel te verwezenlijken. De inrichting en het functioneren van de basisteams, waar verreweg het grootste deel van het lokale politiewerk plaatsvindt, is daarom van groot belang. Ook andere belangrijke veiligheidspartners zoals het Openbaar Ministerie, de rechterlijke macht en veiligheidsregio's bevinden zich in de implementatiefase van recente reorganisaties die doorwerken in het lokale veiligheidsbeleid.

2.3 Positie van gemeenten in het zorg- en veiligheidsdomein.

Binnen het Rijk bestaat druk om steeds verder op te schalen en te centraliseren. Dit staat in contrast met de decentralisaties binnen het sociaal domein. Verbinding tussen zorg en veiligheid is van wezenlijk belang. In 2016 is er hard gewerkt aan deze verbinding, zodat dit vanaf 2017 integraal kan worden aangepakt. Een belangrijk thema in 2016 was Veilig Thuis, een advies- en meldpunt voor huiselijk geweld, op 26 plaatsen in Nederland. Veilig Thuis geeft advies en biedt ondersteuning, ook aan professionals. Het netwerk van Veilig Thuis werd kwalitatief naar een hoger niveau getild. De gemeenten hebben de regie op (zorg- en) veiligheidshuizen.

Veiligheidshuizen zijn netwerksamenwerkingsverbanden, die partners uit de strafrechtketen, de zorgketen, gemeentelijke partners en bestuur verbinden in de aanpak van complexe problematiek. Samen met de veiligheidshuizen is een meerjarenagenda ontwikkeld die doorontwikkeling van deze samenwerkingsverbanden mogelijk maakt. Hierbij stonden de ontwikkeling van persoonsgerichte aanpakken en het bijeenbrengen van de juiste professionals en expertise om zorg en ondersteuning te bieden centraal. Het uitgangspunt is het tegengaan van persoonlijk verval, voorkomen van overlast en onveiligheid en mensen in staat te stellen hun plek in de samenleving in te nemen. Mede door de decentralisaties hebben de gemeenten hierin een steeds grotere rol.

2.4 Gemeentelijke intelligencefunctie

Samen met de gemeenten werkt de VNG aan de informatiepositie van gemeenten in het veiligheidsdomein, ook wel de gemeentelijke intelligencefunctie genoemd. De nieuwe mogelijkheden, voor inzet van data om veiligheidsbeleid effectiever te maken, staan daarbij centraal. Door koppelingen van gegevens die gemeenten zelf al hebben uit diverse (basis)administraties, met informatie van andere keten(partners), komt informatie naar boven voor de aanpak van criminelen en criminele netwerken. De doorontwikkeling van de informatiepositie van gemeenten blijft een belangrijk onderwerp in het veiligheidsbeleid van gemeenten.

2.5 Uitdagingen voor gemeenten

Gemeenten hebben met verschillende uitdagingen te maken die ook komende jaren een rol spelen in het veiligheidsbeleid. Allereerst is het behoud en de doorontwikkeling van de integrale aanpak een uitdaging. Veiligheid is niet meer exclusief het domein van enkele organisaties, maar vraagt om de betrokkenheid van veel meer partijen. Daarnaast gaat het in de integrale aanpak niet enkel om partijen uit het veiligheidsdomein. Ook partijen uit het zorgdomein en andere organisaties, zoals woningcorporaties, spelen een steeds grotere rol in de aanpak. In de rol van regisseur hebben gemeenten een belangrijke functie in het bevorderen van de integraliteit en samenwerking.

Een andere uitdaging waar gemeenten nog steeds mee te maken hebben is het bestrijden van onveiligheidsgevoelens. De onveiligheidsgevoelens nemen bijna niet af, terwijl het aantal geregistreerde misdrijven de laatste jaren wel een dalende trend laten zien. Voor gemeenten is het de uitdaging om de veiligheidsbeleving van inwoners positief te beïnvloeden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan snel en daadkrachtig optreden tegen criminaliteit, het actief betrekken van bewoners bij veiligheidsbeleid en het goed onderhouden van de openbare ruimte.

3 Uitgangspunten

3.1 Nationaal

Wij houden met het integraal veiligheidsbeleid rekening met het beleid op nationaal niveau. In de Veiligheidsagenda 2015-2018 van het Ministerie van Veiligheid en Justitie staan de volgende prioriteiten:

- Versterking geïntegreerde aanpak Ondermijnende criminaliteit;
- Bestrijding van cybercrime;
- Aanpak horizontale fraude;
- Bestrijding kinderporno;
- High Impact Crimes;
- Afpakken financiële gelden.

3.2 Regionaal

Wij houden met het integraal veiligheidsbeleid ook rekening met het beleid op regionaal niveau. We nemen waar mogelijk over en kijken of het lokaal toepasselijk is. In de regio Midden-Nederland stelt voor de periode 2015-2018 de volgende prioriteiten:

- Veilige buurten;
- Georganiseerde ondermijnende criminaliteit;
- Misdrijven met een grote impact;
- Persoonsgerichte aanpak.

3.3 Lokaal

Wij voeren ons lokale beleid uit op basis van de volgende uitgangspunten:

- De aanpak van onveiligheid is integraal en de partners nemen hun verantwoordelijkheid;
- Bewoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen hebben een eigen verantwoordelijkheid op het gebied van veiligheid, maar moeten bij complexe veiligheidsissues kunnen rekenen op de overheid;
- Partners hebben onderling een transparante communicatie en een heldere informatie uitwisseling;
- We werken gebieds- en persoonsgericht;
- Bij de aanpak van de veiligheidsthema's wordt op alle onderdelen van de veiligheidsketen actie ondernomen. De veiligheidsketen bestaat uit pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg;
- Onze veiligheidsinzet is flexibel en lenig; als zich een probleem voordoet, pakken wij dit integraal en met elkaar aan;
- Wij sluiten met het veiligheidsbeleid aan op de wens van de burgers en gaan het gesprek met de inwoners aan over hun veiligheidsbeleving.

3.4 Partners

Binnen de gemeentelijke organisatie dragen bijna alle afdelingen bij aan veiligheid. Hieronder noemen we onze meest strategische externe partners, te beginnen met de belangrijkste: onze inwoners. Daarnaast kennen wij nog vele andere partijen binnen het veiligheidsdomein.

- Inwoners;
- Ondernemers;
- Politie;
- Openbaar Ministerie;
- Veiligheidshuis;
- Woningbouwvereniging SSW;
- Jongerenwerk;
- Jeugdzorg;
- Bureau HALT;
- Samenwerkingsverbanden Regionale Veiligheidsstrategie en Regionaal Expertise en Informatie Centrum Midden-Nederland.

4 Veiligheidsanalyse

Aan de analyse van onze veiligheidssituatie ligt objectieve en subjectieve informatie ten grondslag.

4.1 Objectief

Objectieve veiligheid heeft betrekking op geregistreeerde cijfers. Het gaat over de kans die mensen lopen om slachtoffer te worden van enigerlei vorm van criminaliteit en feitelijk slachtofferschap. De cijfers die in dit hoofdstuk worden gebruikt zijn gebaseerd op de criminaliteitscijfers van de jaren 2012 tot en met 2016.

Doelstelling IVP 2014-2017: het doel voor 2017 was het aantal misdrijven met 10% gedaald. Dit doel is behaald. Het totaal aantal misdrijven is in de periode 2012-2016 met 17% gedaald.

4.1.1 High Impact Crimes

Woninginbraken: in de periode 2012-2016 is het aantal woninginbraken gedaald met -43%. Deze daling zie je vooral terug in 2013 en 2014. Vanaf 2014 daalt het aantal woninginbraken nog steeds, maar minder hard, namelijk -11%. Deze daling is geen reden om de aandacht te laten verslappen. De impact van woninginbraak op slachtoffers is enorm.

Regionaal is het aantal woninginbraken in de periode 2012-2016 met -40% gedaald.

Doelstelling IVP 2014-2017: het doel voor 2017 was maximaal 250 woninginbraken. Dit doel is ruimschoots gehaald. In 2016 lag het aantal woninginbraken op 180.

Geweld: We onderscheiden de volgende typen geweld: zeden, openlijk geweld tegen een persoon, bedreiging, mishandeling, straatroof, overval en huiselijk geweld. In de periode 2012-2016 is het totaal aantal geweldsmisdrijven ruim 7% gestegen. Bedreiging, mishandeling en huiselijk geweld maken hiervan het grootste deel uit.

Jaar	Bedreiging	Mishandeling	Huiselijk geweld
2012	36	46	28
2016	33	64	33
Procenten	(-8%)	(+39%)	(+17%)

In de jaren 2013 en 2014 kende het aantal geweldsdelicten een hoogtepunt. Sinds 2015 daalt het aantal geweldsdelicten. Mishandeling is het enige geweldsdelict dat stijgt.

Regionaal is het aantal geweldsdelicten in de periode 2012-2016 met -21% afgenomen. Als we kijken naar de gemeenten in de regio laten vooral de grotere gemeenten een forse daling zien. De kleine tot middelgrote gemeenten, zoals de gemeente De Bilt laten een minimale daling tot een minimale stijging zien. Dit betekent dat we gelijk lopen met de regio.

Doelstelling IVP 2014-2017: het doel voor 2017 was maximaal 94 geweldsdelicten. Dit doel is niet behaald. In 2016 lag het aantal geweldsdelicten op 117.

4.1.2 Jeugdoverlast en -criminaliteit

In de periode 2012-2016 is het aantal meldingen jongerenoverlast met -18% gedaald. De grootste daling vond plaats in het jaar 2013. Het aantal meldingen jongerenoverlast in de periode 2012-2013 daalde met -31%. Sindsdien steeg het aantal meldingen jongerenoverlast met 20% (periode 2013-2016).

Doelstelling IVP 2014-2017: het doel voor 2017 was maximaal 230 politieregistraties jongerenoverlast. Dit doel is niet behaald. In 2016 lag het aantal politieregistraties jongerenoverlast op 237.

4.1.3 Veel voorkomende criminaliteit

Veel voorkomende criminaliteit omvat autokraken, fietsendiefstallen, vernielingen, zakkenrollen, winkeldiefstal, inbraak in bedrijfspand of schuur/box/garage. Deze criminaliteitsvormen komen ook in de gemeente De Bilt voor. Behalve inbraak in box, schuur of garage zijn deze vormen van criminaliteit van 2012 tot en met 2016 sterk gedaald:

Misdrijven (Bron: Politie)	2012	2016	Procenten
Autokraak	271	175	-35%
Fietsendiefstal	157	125	-20%
Vernielingen	253	205	-19%
Zakkenrollen	38	19	-50%
Winkeldiefstal	44	34	-23%
Inbraak/diefstal bedrijf en instellingen	77	53	-31%
Box-, schuur- en garage-inbraak	32	46	+44%

4.2 Subjectief

Naast de objectieve criminaliteitscijfers is het ook nodig om een beeld te hebben van de beleving van veiligheid door inwoners. In welke mate voelen zij zich veilig en in welke mate kunnen wij als veiligheidspartner het gevoel van veiligheid vergroten? Dit beeld verkregen wij voor een belangrijk deel door een online enquête waaraan ruim 400 inwoners deelnamen. De belangrijkste resultaten treft u hieronder aan:

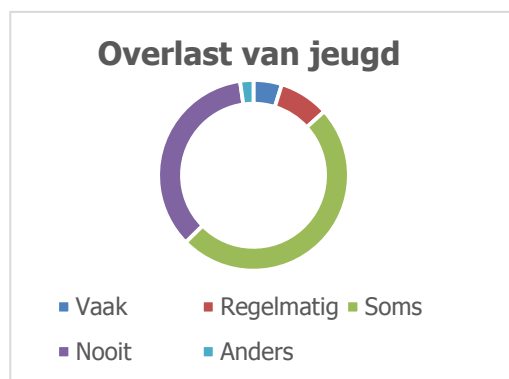
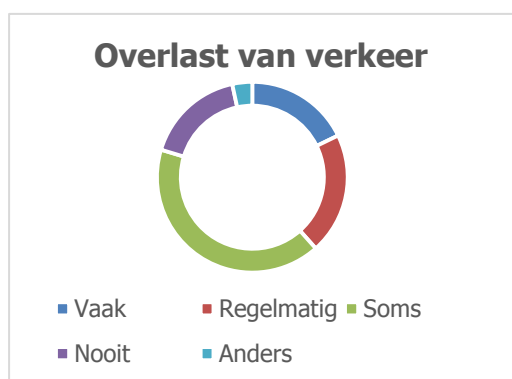
4.2.1 Uitkomsten veiligheidsenquête

In totaal zijn er circa 420 enquêtes ingevuld. We hebben de belangrijkste resultaten uitgekozen voor het Integraal Veiligheidsplan en deze beschrijven we hieronder.

	Sociale overlast	Fysieke overlast	Criminaliteit
1.	Niet naleven van verkeersregels (50)	Zwerfafval (56)	Woninginbraak (117)
2.	Groepen jongeren (49)	Overwoekerende struiken (40)	Snelheidsovertreding (67)
3.	Vuurwerk (36)	Sporen van drugsgebruik (27)	Diefstal uit voertuigen (38)

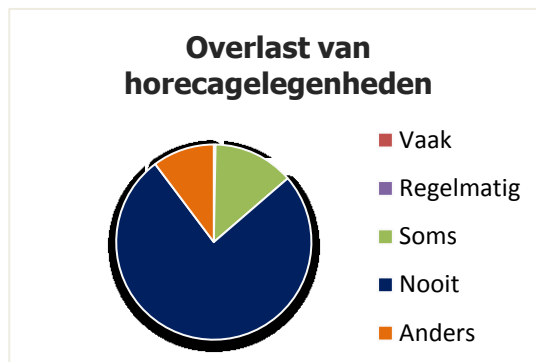
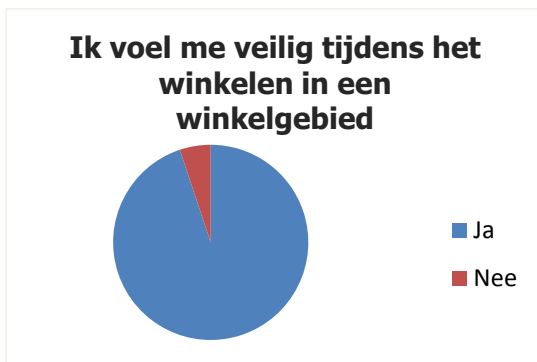
Over het algemeen lagen alle antwoorden redelijk dicht bij elkaar. Zwerfafval en vooral woninginbraak staken ver boven alles uit. Wat opvalt is dat woninginbraak zo naar voren komt gezien de sterke daling van de afgelopen jaren. Het aantal mensen dat in 2017 woninginbraak als zorgpunt noemde ligt 47% hoger dan in 2013. Dit laat zien dat naast de objectieve waarheid ook een subjectieve waarheid over veiligheid kan bestaan.

Het vermoeden van ondermijnende criminaliteit komt haast niet naar voren uit de enquête. Dit komt waarschijnlijk omdat georganiseerde ondermijnende criminaliteit vaak onzichtbaar is voor inwoners.

Verkeersoverlast komt duidelijk naar voren uit de enquête, zoals in bovenstaande diagram te zien is. 18% geeft aan vaak overlast van verkeer te ervaren en 21% heeft regelmatig last. Het grootste gedeelte van de mensen kiest voor soms, namelijk 41%. Terwijl het antwoord "nooit" (17%) ongeveer gelijk staat aan het antwoord "vaak" (18%).

Jeugdoverlast komt echter niet heel overtuigend naar voren. De meeste mensen die de enquête hebben ingevuld kiezen voor soms (49%) of nooit (35%), zoals het diagram laat zien. Desalniettemin wordt er van groepen jongeren wel overtuigend last ondervonden, zoals in de top 3 tabel te zien is. Daarnaast geeft 49% van de mensen die de enquête ingevuld hebben aan dat zij soms last ervaren van jongeren. Het overgrote deel van de mensen laten bij hun extra antwoordmogelijkheden weten dat ze met 'soms' wekelijks bedoelen. Dus zij ervaren wekelijks overlast van jongeren.

Wel liefst 95% van de mensen die de enquête hebben ingevuld geven aan dat zij zich veilig voelen tijdens het winkelen in een winkelgebied. Tegenover 5% die zich niet of soms veilig voelt tijdens het winkelen in een winkelgebied.

Het grootste gedeelte van de mensen geven aan soms (13%) of nooit (76%) last te hebben van horecagelegenheden. Terwijl het antwoord "vaak" nul keer voorkomt en "regelmatig" één keer.

5 Prioriteiten

We moeten ervoor kiezen onze gelimiteerde capaciteit en financiële middelen doeltreffend en doelmatig in te zetten en prioriteiten te stellen. Dit wil echter niet zeggen dat we niet inzetten op de overige veiligheidsthema's. Op de prioriteiten proberen wij proactief te werk te gaan en op de andere veiligheidsthema's gaan we reactief te werk. Om snel op actuele ontwikkelingen te kunnen inspelen en eventueel onze prioriteiten aan te passen, gaan wij flexibel en lenig te werk. De focus van ons Integraal Veiligheidsplan 2018-2022 ligt op de onderstaande prioriteiten.

- 1. Woninginbraken en geweld ('high impact crimes')**
- 2. Jeugdoverlast en -criminaliteit**
- 3. Georganiseerde ondermijnende criminaliteit**

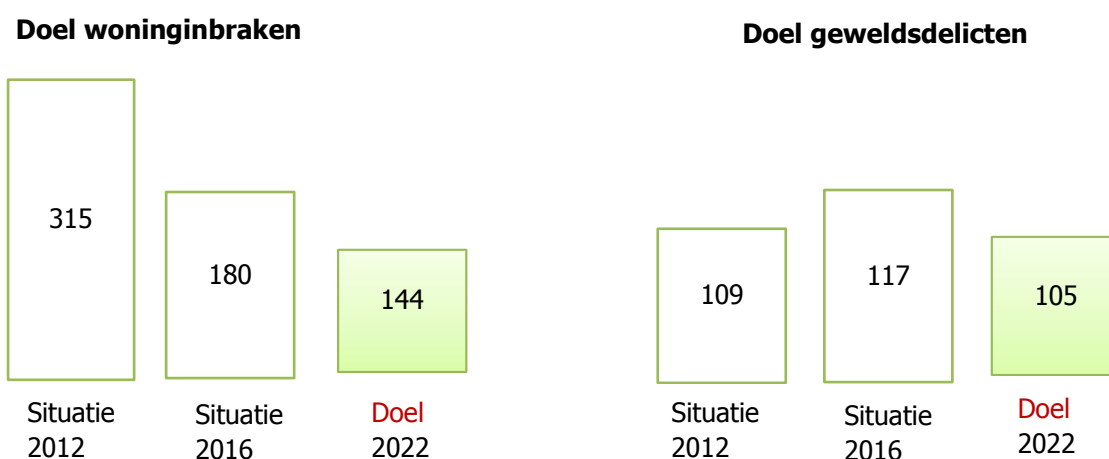
Nummering is niet bepalend voor prioritering

6 Woninginbraken en geweld: high impact crimes

High Impact Crimes zijn delicten die een grote impact hebben op slachtoffers hun omgeving en het veiligheidsgevoel. Deze delicten komen ook in de gemeente De Bilt voor. Het gaat hierbij met name om: woninginbraak, straatroof, overvallen en geweld tegen personen. Uit politiecijfers en de veiligheidsenquête 2017, zoals beschreven in de veiligheidsanalyse, blijkt dat deze vormen van criminaliteit extra aandacht nodig blijven hebben. Ook landelijk en regionaal hebben high impact crimes hoge prioriteit.

Doel

Het aantal woninginbraken is aan het einde van 2021 ten opzichte van 2016 gedaald met 10% én het aantal geweldsdelicten is met 10% gedaald.

Hoe willen we dit bereiken?

- We willen de kans op slachtofferschap verkleinen door onze inwoners actief te betrekken en hen bewust maken wat zij zelf kunnen ondernemen.
- We willen een gebiedsgerichte aanpak en inzet op preventie. Preventie is een sleutel tot het verder terugbrengen van het aantal high impact crimes. Hiervoor is een nauwe samenwerking tussen overheid, politie en private partijen nodig.
- We gaan in die wijken en buurten aan de slag met het hoogste inbraakrisico.
- We proberen recidive te voorkomen door middel van persoonsgerichte aanpak.
- We willen de cruciale rol van burgerparticipatie, waaronder WhatsApp-groepen, Waaks! en Burgernet, in de buurten blijven promoten. Bewoners zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor het creëren van een prettige leefomgeving. We nemen deze verantwoordelijkheid niet over, maar ondersteunen waar nodig.

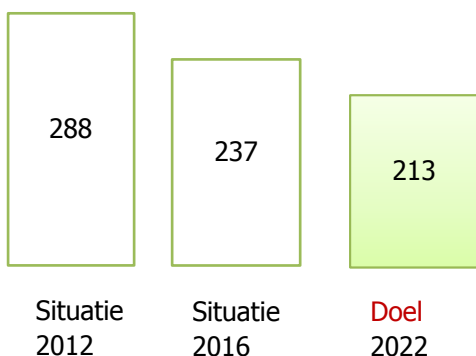
7 Jeugdoverlast en -criminaliteit

De aanpak van jeugdoverlast en –criminaliteit heeft de afgelopen jaren hoog op de veiligheidsagenda gestaan. Op basis van de veiligheidsanalyse en de inwonersenquête blijft de aanpak van jeugdoverlast en –criminaliteit een prioriteit in ons veiligheidsbeleid. Uit de veiligheidsanalyse blijkt namelijk dat het aantal meldingen jongerenoverlast in de periode 2014-2016 stijgt in plaats van daalt.

Doel

Het aantal meldingen jongerenoverlast is aan het einde van 2021 ten opzichte van 2016 gedaald met 10%.

Doel jongerenoverlast

Hoe willen we dit bereiken?

- We willen inzetten op het bieden handelingsperspectief aan de inwoners voor het omgaan met jongerenoverlast.
- Persoonsgerichte aanpak op jeugdige daders van High Impact Crimes en veelplegers.
- We willen aandacht blijven houden voor de voorzieningen voor jongeren.

8 Georganiseerde ondermijnende criminaliteit

Georganiseerde ondermijnende criminaliteit zorgt voor een moeilijk zichtbare, sluipende ontwrichting van de samenleving. Hierbij treedt vermenging op van de onderwereld en de bovenwereld. Het is zaak om door intensieve samenwerking met de partners georganiseerde ondermijnende criminaliteit zodanig aan te pakken, dat de economische machtspositie van deze criminelen wordt weggenomen. De regionale en lokale focus ligt op mensenhandel, georganiseerde hennepcultuur, fraude tussen burgers en/of bedrijven, en groepen als Outlaw Motorcyclegangs. We sluiten ons aan bij de regionale pijlers van de georganiseerde ondermijnende criminaliteit. We richten ons op het (persoonsgericht) aanpakken van spilfiguren, criminele infrastructuur verstoren en het criminele gewin afpakken (geld, vermogen en luxe goederen).

Doel

In de periode 2018-2022 inzicht krijgen in de georganiseerde ondermijnende criminaliteit in de gemeente De Bilt en indien nodig onder handen nemen.

Hoe willen we dit bereiken?

- We willen gebruik maken van de kracht en informatie van alle betrokkenen. Bewoners, woningcorporaties, scholen, ondernemers, zorg- en welzijnsorganisaties en andere maatschappelijke organisaties hebben veel informatie te bieden.
- We blijven zoeken naar mogelijkheden om georganiseerde ondermijnende criminaliteit sneller en met meer kracht te raken.
- We blijven alert op nieuwe ontwikkelingen.
- We willen bij de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale instrumenten integraal combineren om meer kracht aan de aanpak te geven.

9 Overige veiligheidsthema's

Naast de prioriteiten binnen het integraal veiligheidsplan zetten wij ook in op andere thema's, zij het reactief. We houden de ontwikkelingen rond deze thema's nauw in de gaten. Als deze thema's meer aandacht nodig hebben willen we dit mogelijk maken. Onderstaand overzicht is niet uitputtend.

9.1 Veilige buurten

Een veilige en leefbare woonomgeving stimuleert het veiligheidsgevoel van de burger. Het voorkomen van criminaliteit en overlast in de woonomgeving is daarom belangrijk. Betrokkenheid en zelfredzaamheid van de burgers stimuleert een veilige buurt en helpt bij het voorkomen van criminaliteit als woninginbraken, autokraken, fietsendiefstallen en vernielingen. Door middel van **Burgernet**, **Waaks!** en **WhatsAppgroepen** kunnen de bewoners elkaar en de politie helpen bij de aanpak van criminaliteit in de buurten. De gemeente De Bilt moedigt deze burgerinitiatieven aan en ondersteunt waar mogelijk. We willen daarom de komende jaren blijven inzetten op het stimuleren en faciliteren van burgerinitiatieven in alle gebieden. Steeds meer buurten en wijken krijgen WhatsAppgroepen en dat verbindt de bewoners. Deze bijdrage aan sociale samenhang bevordert een veilige en leefbare woonomgeving.

Woonoverlast

Bij woonoverlast gaat het vooral om overlast tussen buurtbewoners onderling. Vormen van woonoverlast zijn: geluidsoverlast, vervuilde tuinen en woningen, uitwerpselen van dieren, drank en drugs en verloedering van de woonomgeving als zwerfafval. Deze overlastvormen kunnen het woongenot sterk beïnvloeden. We vinden daarom de inzet van buurtbemiddeling bij burenruzies essentieel. De aanpak van woonoverlast is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente, politie, woningcorporatie en buurtbewoners. Bij ernstige sociale overlastgevers die moeilijk benaderbaar zijn, werken we integraal samen met de politie, Openbaar Ministerie, woningcorporatie en het sociaal domein.

Afkomstig uit de Veiligheidsenquête 2017

Afkomstig uit de Veiligheidsenquête 2017

9.2 Zorg en veiligheid

Veiligheid en de zorg (sociaal domein) raken elkaar steeds meer, zoals beschreven in hoofdstuk 2 trends en ontwikkelingen. Bij de aanpak en preventie van onveiligheid is het sociaal domein vaak ook integraal samenwerkingspartner van de gemeente, politie en Openbaar Ministerie. De gemeente heeft een grotere en verantwoordelijke rol gekregen in het zorgdomein. Hieronder staan de onderwerpen waar we mee werken binnen het thema zorg en veiligheid beschreven.

Persoonsgerichte aanpak

Een persoonsgerichte aanpak (PGA) is een integrale aanpak die zich richt op een persoon (dader) en op zijn of haar (gezins)systeem met een combinatie van straf, zorg, en overige interventies. In de lokale PGA werken we samen met de politie, Openbaar Ministerie, GGZ, Sociale Dienst, CJG, Sociaal Team, woningcorporatie en buurtbemiddeling. Het doel van de persoonsgerichte aanpak is het verhinderen dat de persoon in kwestie (opnieuw) een strafbaar feit pleegt of ernstige overlast veroorzaakt.

Top-X

Als de personen die in het lokale PGA worden besproken in meerdere gemeenten overlast of criminele delicten plegen, melden wij hen aan bij het Veiligheidshuis Regio Utrecht. Ook wanneer de criminele delicten of overlast dermate ernstig zijn melden wij hen aan. Het veiligheidshuis is een regionaal samenwerkingsverband van justitiële organisaties, zorgorganisaties en gemeentes. Het veiligheidshuis faciliteert de gezamenlijke persoonsgerichte aanpak van individuele overlastplegers en veroorzakers van criminaliteit. Deze personen kunnen op maat aangepakt worden met een combinatie van straf-, civiel en bestuursrechtelijke instrumenten, preventie, zorg en hulpverlening. Het uiteindelijke doel van de PGA en Top-X is recidive voorkomen en daders resocialiseren.

Verwarde personen

Verwarde personen zijn mensen waarbij sprake is van een al dan niet tijdelijk verstoord oordeelvermogen, bijvoorbeeld wegens psychische en/of verslavingsproblemen, en die hierdoor gedrag vertonen waarmee zij zichzelf of anderen in gevaar brengen en/of een bedreiging vormen voor de openbare orde en veiligheid. Kenmerkend voor deze doelgroep zijn de verschillende problemen, het ontbreken van een hulpvraag, mijden van zorg en veiligheidsrisico's.

Voor de acuut verwarde personen die geen strafbaar feit hebben gepleegd, was tot 1 januari 2017 de politie verantwoordelijk voor het vervoer. Echter, voor deze groep is vervoer door politie niet geschikt. Dit is onnodig stigmatiserend, heeft geen juridische basis en is niet in het belang van het herstel van de persoon. Bovendien zorgt dit voor druk op de capaciteit bij de politie. In 2017 stopt de politie met de opvang en het vervoer van verwarde personen wanneer er geen sprake is van een strafbaar feit. We stimuleren de integrale samenwerking tussen de betrokken partners zodat casussen efficiënt opgepakt worden.

Sinds 2017 rijdt de psycholance in de gemeente De Bilt voor acute opvang van verwarde personen. Dit is een anonieme auto bemand met personeel dat gekwalificeerd is om om te gaan met de zorgbehoefte van de verwarde persoon. De inzet van de psycholance wordt op basis van een pilot, met financiering door ZonMW ingezet voor maximaal 600 ritten in 2017.

Radicalisering

De aanpak van radicalisering en gewelddadig jihadisme is een van de belangrijkste thema's in het internationale en nationale veiligheidsbeleid. We hebben de afgelopen jaren een belangrijke rol in de preventieve en integrale aanpak van radicalisering gekregen. We kunnen bij uitstek deze preventieve rol vervullen, omdat we onze inwoners en gemeenschappen goed kennen. We hebben de mogelijkheid om zorgwekkende ontwikkelingen tijdig te signaleren en hierop te reageren. Naast de signaleringsfunctie zijn we ook verantwoordelijk voor deradicaliseringstrajecten of resocialisatietrajecten voor degenen die uitgereisd zijn of dat dreigen te doen. In de lokale aanpak staat een combinatie van preventie, repressie en nazorg centraal. We werken samen met de partners uit het zorg- en veiligheidsdomein. Als eindverantwoordelijke voor de openbare orde en veiligheid speelt de burgemeester daarbij een cruciale rol. We bespreken personen die in verband worden gebracht met radicalisering in een zogeheten casusoverleg. Dit is breed in het BES-politieteam (De Bilt, Eemdal, Soest) opgezet.

9.3 Openbare orde en veiligheid

Het handhaven van de openbare orde, bestrijden van incidenten en het voorkomen van maatschappelijke onrust behoren tot de kerntaken van de overheid. De burgemeester is wettelijk verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde. Om de openbare orde te kunnen handhaven beschikt de burgemeester over algemene bevoegdheden op grond van de gemeentewet (noodbevel en noodverordening). Daarnaast kan de burgemeester gebruik maken van specifieke bevoegdheden zoals: preventief fouilleren, cameratoezicht op openbare plaatsen, huisverbod, groepsverbod en het sluiten van een woning of bedrijfspand. Incidenten in de gemeente vergen veelal ad hoc beslissingen en nemen ook veel capaciteit in beslag.

Om openbare ordeverstoringen en maatschappelijke onrust te voorkomen werken we integraal samen met de politie, openbaar ministerie, buurtbewoners, ondernemers, organisatoren van evenementen en overige instellingen in de gemeente. Gezamenlijk zorgen we voor een helder beleid en duidelijke regels waar preventie voorop staat.

9.4 Fysieke veiligheid en crisisbeheersing

Onder fysieke veiligheid verstaan we de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door ongevallen. Onder fysieke veiligheid vallen: verkeersveiligheid, brandveiligheid en externe veiligheid.

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een onderwerp dat leeft in de gemeente De Bilt. Dit is ook gebleken uit de veiligheidsenquête 2017. Bewoners geven aan dat zij in de gemeente verkeersonveilige situaties en snelheidsovertredingen ervaren. Daarnaast zorgt volgens hen de inrichting van enkele wegen voor verkeersonveilige situaties. Binnen de gemeente zijn we al jaren bezig om de verkeersveiligheid op een hoger niveau te tillen. De gemeente heeft hiervoor beleid opgesteld vertaald in het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan De Bilt 2010-2020 (GVVP). Wij sluiten ons aan bij het beleid van het GVVP.

Brandveiligheid

Bij brandveiligheid gaat het voornamelijk om gebouwen en het bestrijden van branden. Eigenaren van gebouwen zijn wettelijk verantwoordelijk voor de bouwtechnische brandveiligheid van deze gebouwen. De gemeente heeft als bevoegd gezag een wettelijke taak in het toezicht en handhaven van deze gebouwen. De brandweer heeft hierin een ondersteunende en adviserende rol aan de gemeente.

Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over de risico's voor mens en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen op de weg, water, het spoor en via buisleidingen. Veiligheidsregio Utrecht brengt samen met gemeenten risico's in kaart in het Regionaal Risicoprofiel.

Crisisbeheersing

De Veiligheidsregio Utrecht maakt in samenwerking met gemeenten, politie, waterschappen en RMC iedere vier jaar een Regionaal Crisisplan. Het Regionaal Crisisplan beschrijft hoe de crisisorganisatie functioneert bij een incident of crisis. De crisisorganisatie heeft als doel het leveren van adequate noodhulp, onmiddellijke communicatie van relevante feiten zodat de samenleving (zelf)redzaam kan zijn en een tijdige duiding van de crisis.

Vanuit de Wet Veiligheidsregio's is de gemeente ten tijde van een (dreigende) crisis verantwoordelijk voor bevolkingszorg. Bevolkingszorg omvat de processen en activiteiten die de gemeente dient te ondernemen om de burgers te beschermen en te ondersteunen ten tijde van een crisis en om de terugkeer naar een normale situatie te bespoedigen. De processen van bevolkingszorg zijn crisiscommunicatie, publieke zorg, preparatie nafase, ondersteuning, informatiemanagement.

10 Uitvoering veiligheidsbeleid

10.1 Gemeentelijke organisatie

Burgemeester

De burgemeester is wettelijk belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid en is daarvoor als eerste aanspreekbaar en politiek verantwoordelijk. De burgemeester heeft het opperbevel bij rampen, branden of grootschalige calamiteiten en is de gezagsdrager op het terrein van de openbare orde en veiligheid en hulpverlening. De burgemeester vervult in verband met deze wettelijke taken een coördinerende rol binnen het integraal veiligheidsplan. Binnen de lokale driehoek (gemeente, politie en OM) stemt hij af wat de rol van de politie is als het gaat om de uitvoerende taken binnen het IVP en welke capaciteit daaraan gekoppeld kan worden. Deze positie maakt het mogelijk om in te grijpen wanneer het draagvlak vermindert, afspraken niet worden nagekomen of een koerswijziging nodig is.

Wethouders / college van burgemeester en wethouders

Werkzaamheden van wethouders raken bijna zonder uitzondering het integraal veiligheidsbeleid, waardoor veiligheid kan worden beschouwd als een collectieve verantwoordelijkheid van het gehele college. Veiligheid werkt door op vele terreinen en heeft daardoor raakvlakken met bijna alle gemeentelijke afdelingen. Om deze reden is het noodzakelijk dat het gehele college alert is op veiligheidsaspecten van het gemeentelijk beleid en een actieve rol vervult ten aanzien van integraal veiligheidsbeleid.

Gemeenteraad

De gemeenteraad stelt de kaders en het veiligheidsbeleid in het Integraal Veiligheidsplan vast en kan zo later in het proces haar controlerende taak vervullen. De raad neemt jaarlijks kennis van het Uitvoeringsprogramma voor het komende jaar.

Overlegstructuur

Op bestuurlijk niveau voert de burgemeester in het Districtsveiligheidscollege/lokale driehoek overleg met politie en OM over de voortgang van de aanpak op strategisch niveau met betrekking tot veiligheid. Dit overleg vindt 4 maal per jaar plaats.

Daarnaast heeft de burgemeester tweewekelijks overleg met zijn veiligheidsstaf en regelmatig met de gemeentelijke driehoek en het BES-Team-driehoek (De Bilt, Eemdal, Soest).

Ambtelijke organisatie

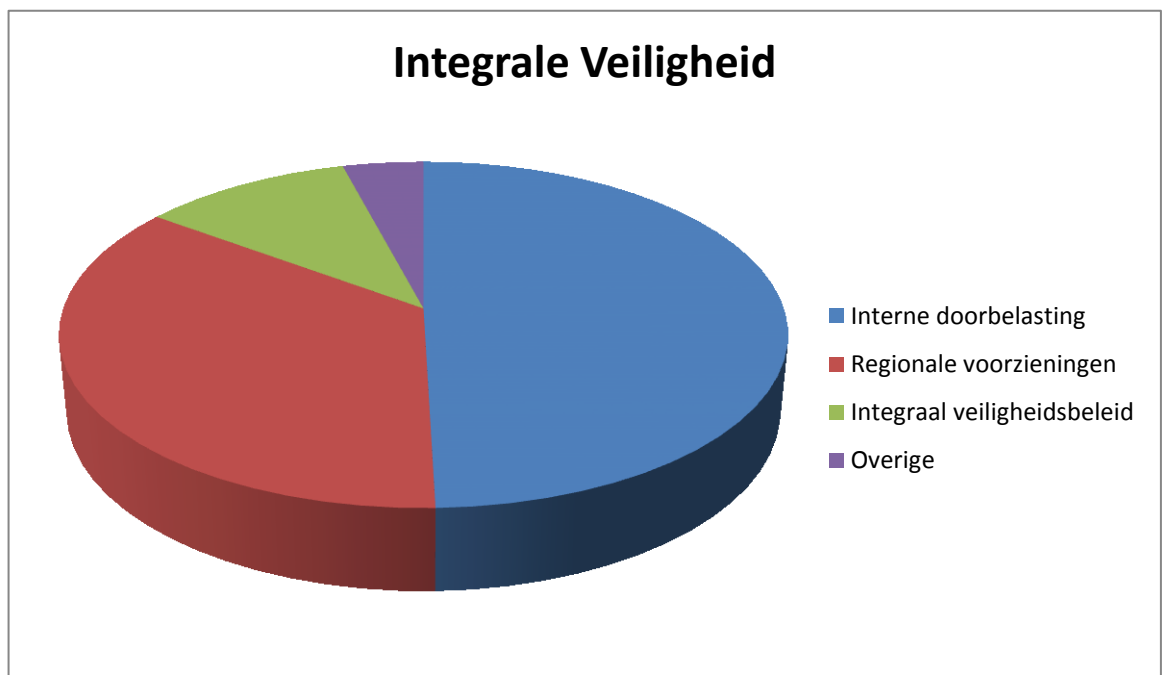
De coördinatie van het Integraal Veiligheidsplan en de Uitvoeringsprogramma's ligt bij de adviseur Integrale Veiligheid. De adviseur Integrale Veiligheid adviseert het college van B&W op het gebied van openbare orde en veiligheid. In het kader van de organisatieontwikkeling kan dit veranderen.

10.2 Communicatie

Via publiekskanalen als de lokale media, de gemeentelijke website, Facebook en Twitter informeren wij onze inwoners over het thema veiligheid, vooral gericht op bewustwording van risico's en de bijdrage van hun eigen verantwoordelijkheid bij het tegengaan van criminaliteit. Dit doen wij vaak in samenspraak met de politie. Ook de deelname aan projecten als Waaks! of Burgernet brengen wij op deze manier onder de aandacht.

10.3 Financiën

Hieronder geven we het budget voor integrale veiligheid weer. Het grootste gedeelte vloeit voort uit interne doorbelasting. Daarnaast dragen we ook bij aan regionale voorzieningen zoals de nationale politie, Veiligheidshuis Utrecht, Regionaal Informatie- en Expertisecentrum, bureau HALT en Bureau Regionale Veiligheidsstrategie. Ook hebben we budget voor de uitvoering van de lokale prioriteiten in het Integraal Veiligheidsplan. Als laatste hebben we nog overige uitgaven die niet structureel van aard zijn. Deze overige uitgaven kunnen ieder jaar verschillen.

www.debilt.nl

Gemeente De Bilt

GemdeBilt

Colofon

Bilthoven, 2017

Team Integrale Veiligheid

Veiligheid@debilt.nl

